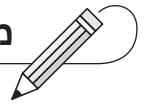

משימות

1 קראו את הטקסט שלפניכם, ונהלו עמו דיאלוג.

2 לצד כל פסקה כתבו את הנושא שלה.

3 ענו על השאלות שאחרי הטקסט.

"הפרי המוזר" מאמריקה

(מעובד מ"מסע אחר")

המזון החשוב ביותר בעולם, אחרי הלחם והאורז, הוא תפוח האדמה. בארצות הצפון שבהן החיטה לא עולה יפה בגלל הקור, הוא משמש כמעט המזון העיקרי. אך היו זמנים שהמוני העם ראו בו מאכל מוזר, ולא רצו אפילו לטעום ממנו.

עד גילוי אמריקה לא ידעו כלל בני אירופה על קיום הצמח הזה. הספרדים ראו אותו לראשונה, כאשר באו לחפש זהב בדרום-אמריקה. האינדיאנים הסבירו להם, כי השורש של צמח זה טוב למאכל, אך הספרדים לא רצו לטעום מן הפקעות המוזרות, ולעגו לבני המקום על מאכליהם הפראיים. אבל הפרח של הצמח הזה מצא חן בעיני הספרדים, והם הביאו זרעים ממנו למולדתם כדי לטפח שם צמח נוי חדש.

במשך הזמן ניסו אנשים בודדים לבשל את הפקעות המוזרות כדי להשתמש בהן כמזון, אך בין המוני העם רווחה הדעה, כי האוכל תפוח אדמה יכול לחלות בצרעת. גם בגרמניה מאסו ב"מאכל הגס" ונהגו להאכיל בו את הפרות ואת שבויי המלחמה.

והנה, בשנת 1756, נפל בשבי הגרמנים צעיר צרפתי, אנטואן פרמנטיה, שהיה רוקח. בזמן שישב במחנה השבויים, היה אותו "מאכל גס", תפוחי אדמה, מזונו היחיד. המאכל החדש ערב לחפו, ולאחר זמן אף נוכח לדעת שתפוחי האדמה טובים לבריאות. אחרי שחזר למולדתו מהשבי, החל פרמנטיה לשבח בקרב העם את המעלות של תפוח האדמה.

הוא גם פנה אל מלך צרפת, לואי ה-16, וביקש את עזרתו בהפצת הפרי הזה בין המוני העם. המלך מצא עניין בדברי פרמנטיה והחליט לעזור לו.

1 פסקה (1)
נושא הפסקה:

_____

_____

5 פסקה (2)
נושא הפסקה:

_____

_____

10 פסקה (3)
נושא הפסקה:

_____

_____

15 פסקה (4)
נושא הפסקה:

_____

_____

20 פסקה (5)
נושא הפסקה:

_____

_____

הוא נתן הוראה לטבח הארמון להגיש יום-יום ארוחה של תפוחי אדמה. כל הנכבדים והשרים מיהרו לעשות כמעשה המלך, אך פשוטי העם עמדו בסירובם, ולא רצו לטעום מן הפקעות המשונות.

אז החליט פרמנטיה להשתמש בתכסיס ישן: הוא זרע תפוחי אדמה על פני שטח גדול ובנה סביבו גדר גבוהה. על הגדר תלה מודעות גדולות, שבהן הזהיר את האנשים, שלא יעזו להיכנס למקום ולנגוע בצמחים. המודעות עוררו את סקרנותם של בני-האדם, והכול חשבו שמהו יקר ביותר טמון בפקעות אלה. התוצאה הייתה שהאנשים החלו מתגנבים בלילה לתוך הגן, גונבים את תפוחי האדמה ומביאים אותם לביתם. רבים ניסו לבשל אותם ונוכחו לדעת שטעמם טוב, והם משביעים את הרעב. מאז נתחבב תפוח האדמה על בני האדם והפך לפרי מבוקש.

פרמנטיה ששמח על ניצחונו, ערך סעודה חגיגית שכל המאכלים בה הוכנו מתפוחי אדמה. הוא הזמין לסעודה את גדולי המלומדים שבצרפת, בירך אותם ואמר: "רבותי, לפנינו נמצאת ה'מתנה' היקרה ביותר שנתן 'העולם החדש' ל'עולם הישן' - תפוח האדמה!"

25 פסקה (6)
נושא הפסקה:

_____

_____

30 פסקה (7)
נושא הפסקה:

35 _____

_____

1 מה פירוש המילה "ערב לחכו" בשורה 17? _____

2 מה פירוש המילה "מעלות" בשורה 19? _____

3 מצאו שלושה צירופים או מילים או ביטויים, המסומנים במרכאות, העתיקו אותם, והסבירו את תפקיד המרכאות בהם.

_____

_____

_____

4 מדוע מצוין בשורה 16, שפרמנטיה היה רוקח?

_____

_____

5 איזה חלק בתפוח האדמה לא מצא חן בעיני הספרדים, ובזכות מה הגיע הצמח בכל זאת לספרד?

---

6 כיצד התייחסו האירופאים לתפוח האדמה?

---

7 מדוע נחשב המעשה של פרמנטיה לתכסיס? מדוע מציין הכותב שזהו תכסיס **ישן**?

---

8 הסבירו את הברכה של פרמנטיה בשורות 35-36. בהסברכם התייחסו למושגים "מתנה", "עולם חדש", "עולם ישן".
